

1. TEMATICKÝ OKRUH

Základní pojmy a kategorie (teoretické a praktické problémy oboru včetně jeho historie)

1.1 Základní kategorie

Předmět, předmětné pole a cíle oboru
Systematika oboru
Zařazení oboru do systému hudební vědy
Vazby na jiné muzikologické obory
Vazby na nemuzikologické obory
Rozdíl mezi hymnologií a hymnografií

1.2 Česká hymnologie – historie oboru

Počátky české hymnologie: Julius Feifalik, Josef Jireček, František Sušil
Konstituování muzikologického zájmu: Otokar Hostinský, Zdeněk Nejedlý
Cyrilismus a historický výzkum duchovního zpěvu: Karel Konrád, Dobroslav Orel
Hymnologická činnost Vladimíra Helferta a Bohumíra Štědrone
Podněty Antonína Škarky
Pražská hymnologická škola: Jan Kouba, František Mužík

Literatura k 1. tematickému okruhu:

- Daniel, Hermann Adalbert: Thesaurus hymnologicus, sive hymnorum, canticorum, sequetiarum, circa annum MD usitatarum, collectio amplissima, 5 sv.; 1. sv.: latinské hymny (Halle 1841), 2. sv.: latinské sekvence (Halle 1843), 3. sv.: řecké a syrské hymny (Halle 1846), 4. sv. a 5. sv.: doplňky (Halle 1855)
- Dreves, Guido Maria: Analecta hymnica medii aevi, 55. sv., Leipzig 1886 - 1926
- Feifalik, Julius : -Altteichische Leiche, Lieder und sprüche des 14. und 15. Jahrhunderts, in: Sitzungsberichte der Wiener Akademie der Wissenschaften XXXIX, Wien 1862
-Untersuchungen der altböhmischen vers – und Reimkunst, in: Sitzungsberichte der Wiener Akademie der Wissenschaften XXXIX, Wien 1862
- Helfert, Vladimír: Státní hudebně – historický ústav, Hudební matice umělecké besedy, Praha 1945
- Chevalier, Ulysse: Repertorium hymnologicum, 6 sv., Louvain, Brusel 1892 - 1920
- Jireček, Josef: Hymnologia bohemica. Dějiny církevního básnictví českého až do XVIII. století, Královská česká společnost nauk, Praha 1878
- Konrád, Karel: Dějiny posvátného zpěvu staročeského, 1. díl, Praha 1881; 2. díl: Dějiny posvátného zpěvu staročeského od XV. věku do zrušení literátských bratrstev, Praha 1893
- Kopecký, Milan: Hymnologické bádání - jeho stav a perspektivy, in: Pečman, Rudolf (ed): Hudba a literatura – symposium ve Frýdku-Místku, Okresní vlastivědné muzeum, Frýdek-Místek 1983
- Kouba, Jan: -Jan Hus v „Dějínách husitského zpěvu“, in: Opus musicum 3, Brno 1972, s. 65 – 68.
-Poznámky k české hymnologii, in: Miscellanea musicologica XII, UK Praha 1960, s. 5- 22
- Nejstarší české písňové tisky do roku 1550, in: Miscellanea musicologica XXXII, Praha 1988
- Německé vlivy v české písni 16. století, in: Miscellanea musicologica XXVII – XXVIII, Praha 1975, s. 117 – 177
- Mäkinen, Timo: Die aus frühen böhmischen Quellen überlieferten Piae cantiones-Melodien, Studia historica Jyväskyläensia II, Jyväskylä 1964
- Nejedlý, Zdeněk: -Dějiny předhusitského zpěvu v Čechách, Královská česká společnost nauk, Praha 1904
-Počátky husitského zpěvu, Královská česká společnost nauk, Praha 1907
-Dějiny husitského zpěvu za válek husitských, Královská česká společnost nauk, Praha 1913.
Poznámka: Všechny tři svazky byly v letech 1955-56 reedovány v nakladatelství Československé akademie věd v šestisvazkovém kompletu pod společným názvem „Dějiny husitského zpěvu“)
- Mužík, František: Systém rytmiky české písně 14. století, in: Miscellanea musicologica XX, Univerzita Karlova, Praha 1967, s. 7 – 48.
- Orel, Dobroslav: - Kancionál Franusův, Obecná jednota cyrilská, Praha 1922

- Hudební prvky svatováclavské, Svatováclavský sborník II/3, Praha 1937
- Sušil, František: Hymny církevní, Brno 1846, ²1859
- Škarka, Antonín: - Hymnorum thesaurus Bohemicus, jeho plán a realizace, in: Cyril 73/1948, s. 73n
- Kapitoly z české hymnologie. Duchovní píseň v dějinách české literatury. In: Půl tisíciletí českého písennictví, Praha 1986, s. 190 - 302
- Tesař, Stanislav: Thesaurus cantionis ecclesiam bohemicam v badatelské tradici brněnské muzikologické školy, in: Macek, Petr – Pečman, Rudolf (eds): Musicologia Brunensis, Ad honorem Jan Racek, Bohumír Štědroň et Zdeněk Blažek 1905 – 2005, Koniasch Latin Press, Praha 2005, s. 135 – 145. (zde v přílohách edice Helfertova „hymnologického kšaftu“)
- Vysloužil, Jiří: Hymnologie, in: Slovník české hudební kultury, Editio Supraphon, Praha 1997, s. 356

Terminologie:

hymnologie, hymnodie, psalmodie, hymnografie, hymnus, Repertorium hymnologicum, Analecta hymnica medii aevi, Milan Kopecký, Zdeněk Nejedlý, Vladimír Helfert, Karel Konrád, Dobroslav Orel, Jan Kouba, František Mužík, Otakar Hostinský, František Sušil, Julius Fejfalík (Fejfalík), Obecná jednota cyrilská, cecilianismus, Kancionál Franusův, Dějiny husitského zpěvu, Systém rytmiky české písně 14. století, Antonín Škarka, Timo Mäkinen